

Szerkesztőség: KIRCHNER E.-fel
könyvnyomdai műintézet, Versecz

Előfizetési díj: egész évre
helyben 6 korona.

Előfizetési díj: egész évre
vidéken 7 korona.

Egyes szám ára 12 fillér

DÉLVIDÉK

Kiadó-hivatal: KIRCHNER E.-fel
könyvnyomdai műintézet, Versecz

Hirdetési díj petitsoronként
12 fillér. Nyiltérben egy
sor 20 fillér.

Hirdetések elfogadtnak
minden hirdetői irodában

Előbb: „DÉLVIDÉKI NEMZETÖR”

A „VERSECZI MAGYAR KÖZMŰVELŐDÉSI EGYESÜLET” HIVATALOS KÖZLÖNYE

A román kaland.

Versecz, szept. 14.

Eddig sikerült nekik. Sikerült kiero-
szkolni a hirtelen döntést a titokzatosan —
ma már tudjuk, miért — elhalasztott ko-
ronatanácson, sikerült váratlanul és orvul,
az éj leple alatt megrohanni a védtelen
nőket és polgárokat, sikerült tapogatózva
és óvatosan előrenyomulni az elhagyott te-
rületen, eddig és ez sikerült nekik. Ami
ezek után jött, az már kevésbé vagy ép-
pen, nem sikerült nekik. Ahol egy maroknyi
csapatunkra bukkantak, például Nagyszeben-
nél, ott kerekelt oldottak és óvatosan át-
engedték a helyet a mieinknek. Ahol harcra
kellett bocsátkozniuk a mi fölkészült védő-
inkel, mint Orsovánál és a gyergyói hava-
sokban, ott csakhamar keservesen és vesz-
teségteljesen öreznődni kellett, hogy a becsü-
letes harc eredményénél mi még mindig na-
gyon kemény és nagyon elszánt ellenfél
vagyunk.

Két esztendő háborús iskoláját kitün-
tetéssel jártuk ki és ezt a kitüntetést nem
árulással és nem ravasz-sággal szereztük,
de ország-világ előtt rendületlen kitartással
és helytállással minden vonalon és minden
viszontagságban. Mindjárt az első mámoruk
után kaptak egy kemény pofont, érdes, de
becsületeljes kéztől: a bolgár hadüzenetet. A
szavakat, amelyek maguk is a tények
sulyos erejével döngettek, azonnal tették
követékk.

A mérföldeket lépő, kipróbált bolgár
és német csizmak bemasiroztak Dobrudza
földjére. Azóta egyre tart a bolgár-német
előnyomulás. A menekülők sirásától Románia

is hangos. Kölesönkenyér visszajár. A Zep-
pelinek is megkezdtek látogatásaikat a
puskaporos román levegőben. Bukarest és
Plojesti, a román fényűzés és a román
petroleum fészkei egy kissé földultak és
nagyon nagyon megriadtan tekintenek az
ellenséges levegőbe. Mi még várunk, mi
még gyűjtjük és szervezzük a döntő csapásra
szánt erőnket. Várni kissé mitse tesz —
mondotta Kemény Zsigmond, aki erdélyi
volt, bölcs volt és a magyar história tanul-
ságainak legnagyobb ismerője.

Mi még várunk ma, holnap, de már
kitöröltük szemünkől az első könnyeket,
már fölcsozdunk az első megdöbbenésből,
amelyet minden igaz és minden becsületes
érez a földi igaztalanság és becsületesség
látán. Mi még várunk, várunk kell ma,
holnap, de már nem festjük falra az ör-
dögöt, de már nem érezzük a sötétbe zu-
hanás rettenetes szédületét, de már tudjuk,
hogy a meglepetések nehéz napjai elmúltak
és hisszük, jobbat, mint valaha, hogy en-
nek a hitvány és gonosz pokolnak a kapui
sem vesznek erőt rajtuk.

A magyar miniszterelnök a képviselő-
házban higgadt komolysággal és rendületlen
nyugalommal kijelentette, hogy Románia
föltétlenül elveszi méltó büntetését és ha
katasztrófa van készülében, akkor az csak
Románia katasztrófája lesz. A világ leg-
nagyobb hadereje, az orosz ellen két évig
győzelmesen harcoltunk, fölszabadult bal-
káni haderőink, együttműködve a már is
diadalmasan előretörő bolgár és német
szövetségekkel, meg fogják pecsételni
Románia végzetét. A magyar miniszterelnök
biztató szavai, amelyekkel a kellő értékére

szállítja le a román kalandot, — mert ez
a legméltóbb szó reá, — bizonyára meg-
találja az utat a magyar lelkekhez, amelyek
e kétségtelenül komor napokban mély fá-
dalomtól sajogtak, de azért nem veszítették
el legfőbb kincsüket: a bátort, büszke, ne-
mes önbizalmat.

A gabona rekvirálása.

Megjelent a kormány rendelete.

A kormány rendeletet adott ki a termelők
buza-, rozs-, kétszeres-, árpa- és zabfeleslegének
közszükségleti célokra való igénybevételéről.
A rendelet szerint mihelyt a eséplési munkákat
befejezték, a törvényhatóság első tisztviselője
köteles a termelők gabonafeleslegének rekvirá-
lását és átvételét ha adéktalanul elrendelni és
foganatosíttatni.

Hogy a termelő termé-éből házi és gaz-
dasági szükségletére mit tarthat vissza, azt
részben a fennálló rendelkezések állapítják meg,
részben a rekvirálásnál eljáró hatóságok. A rek-
virált felesleggel a termelő nem rendelkezhetik,
azt fel nem használhatja, fel nem öröltheti,
fel nem etetheti, fel nem dolgoztathatja, el nem
idegenítheti, sem azon másnak jogot nem en-
gedhet.

64 kilogrammos vagy ennél nagyobb su-
yminőségű árpa métermázsájáért 42 korona fi-
zetendő. A hatóság előtt fel nem tart, elrejtett
vagy eltárolt készleteket a pénzügyőr-ég nyo-
mozni fogja. Ha valaki a határidő után, de a
nyomozás megkezdéséig készletét beszolgáltatja,
mentesül a büntetés alól, de már ez esetben 5
koronával alacsonyabb térítési árat fog kapni,
mint a maximális ár.

Lőszer és nemzeti erő.

Irta Czibrbusz Géza dr. egyetemi tanár.

Az Orkney-szigetek tövében megboldogult
Kitchener adta az ententének azt a tanácsot,
hogy kikoplaltatással és municziógyártással kell
Közép-Európát, tönkretenni. Statisztikai átlagok-
kal semmire sem megyünk az ember eszésségé-
nek és a nemzetek faji erejének számbavétele
nélkül, — erről az az a municziós fonyegatózódás-
sál is volt alkalmunk két év óta meggyőződni.
Japán és amerikai lovász nélkül hamarabb lett
volna vége Európa, illetőleg a fehér ember
legnagyobb szégyenének, a most kíméletlenül dúló
faji háborúnak, melyben az angolszász, szász,
latin és szláv népek főnek a saját erején fel-
törekedett németiség nemzeti létére.

Lássuk azonban a municzió-gyártást, amenny
általános ethnogeográfiai szempontból, a nélkül,
hogy a hadiérdeket sértő részletekbe bocsájt-
koznánk. Csupán a munkások számát akarjuk
összevetni, mert egy szepegő angol jelentés
szerint már 600.000 angol nő is municziót gyárt.

Tudvalevően valamely nemzet gazdasági
erejét a földművelésben és iparban, kereskede-
lemben kifejtett erejének mérlegeléséből tudjuk
meg. Ezt is statisztikai átlagokból — sajnos —

mert átlag sohasem valóság, de mégis valószínű
alapja az okoskodásnak.

Papír és térképméltból a nemzetek földmü-
velésbeli és ipari erejét a lakosság számaránya
kifejtött alakjában fejezzük ki, mely törtszám-
ban a nevező a földművelési részesedést, a szá-
mbeli az ipart jelenti.

Anglia annyira ipari állam, hogy lakossá-
gának esupa 13 százaléka földművelő, 45 8 szá-
zaléka iparral foglalkozó. Gazdasági számjelzője
tehát 45 8 / 13 f. 45 millióból álló lakosságához
képest (i—ipar, f—földművelés.) Ennek a 45
milliónak csak egyhatoda ipari munkás, azaz 8
millió 364.000 munkás. Belgium szintén iparos
ország, 41.6 százaléka iparos és 21.1 százalék
földműves lakossal. 41.6 / 21.1 f. 1.372.000 ipari
munkással, így a lakosság egyötöde gyárthatna
municziót, ha szabad volna. Franciaország jel-
zője 31.7 / 42.7 f. azaz a szép latin ország
lecsuszott a Colberl, XIV. Lajos és I. Napóleon
vezető szerepéből és földműves ország lett
6,581.900 ipari munkással, a lakosság egyha-
todaival vagyis aránylag anyi munkással, minő
ezinkostárs, Anglia. Az orosz birodalom föld-
műves jellegű ország 58.3 százaléka földművelő-
vel. 17.9 százalék, mondjuk 18 százaléka iparos
lakossal, 58.3 / 17.9 i, de csak 5.597.000 ipari

munkással. Annak is kéthete de lengyel, ki nem
gyárthat municziót jelenleg urának és Brussilov
generálisnak. Németország pedig népe arányos
foglalkoztatásával 40 százalék iparost és 35.2
százalék földművest mutat föl. 11,256,000
munkással, mely a dunai monarchia 3,189,000
ipari munkásával együtt 14,395,000, Itália szintén
agrárius ország, 59.4 / 45 i, kerek számban 4.
millio ipari munkással; de délvidékiekkel, kik
a gyári munkát nem szeretik. A gyártás orosz-
országi olasz és angol viszályáról most szó
sem legyen. Nem szabad azonban felejtetnünk,
hogy az ir nem fog lelkesedni a municzió gyár-
tásért, kivált Casement meggyilkoltatása után,
már pedig Angliában és Amerikában a munká-
s nép tetemes része ir származásu.

Németország és a dunai két monarchia,
valamint a bolgárok, kiket közelebb ismernek,
egyértelműen tudják, hogy hazájuk fönmaradá-
sáért és nemzeti létükért küzdenek. Azonkívül
a bolgárokat nemis emlegetik másképp, mint
a Balkán félsziget legiparosabb fajtáját az oláho-
kat e félsziget és hátulsó Európa legrenyhőbb
népét.

Ily ethogeográfiai státuszkyó mellett igazán
nincs okunk aggodalmaskodni, hogy a velünk

Ha a termelő a hárság által megállapított időpontig nem szolgáltathatja be a rekvirált gabonát, a községi előjáróság 14 nap halasztást adhat az átadásra. A rekvirálás ügyében eljáró hárság, kis- és nagyközségekben a főszolgabíró, rendezett tanácsú és törvényhatósági joggal felruházott városokban a polgármester, Budapesten a tanács. A rendelet e hó 9-én lépett életbe.

Statárium Verseczen.

Rögtönbíráskodás a katonai parancsnokság területén. — A főparancsnokság rendelete.

Versecz, szept. 12.

Hess Rudolf altábornagy, katonai parancsnok, a császár és kir. hadsereg főparancsnokság rendelete értelmében a temesvári katonai parancsnokság egész területén kihirdette illetve elrendelte a rögtönbíráskodást az összes, a katonai büntetőbíráskodás alá tartozó egyénekkel szemben.

Rögtönbíráskodási eljárásnak van helye az összes tényleges katonai egyének és az azokkal egyenrangú polgári egyének ellen: a jogosulatlan toborzás büntette, az esküvel fogadott katonai szolgálati kötelesség megszegésére való csábítás, vagy segélynyújtás és a szökevények számára nyújtott segély büntette, a kémkedés, felségárulás, felségárterés, közcsendháborítás, lázongás, a vasutaknak, vagy az azokhoz tartozó építményeknek gonoszszágból való rongálása által elkövetett nyilvános erőszakoskodás, az állami táviró, távbeszélő rongálása, gyilkosság, emberölés, gyújtogatás, rablás, lopás, sikkasztás és végül az őrszolgálati kötelességsértés büntette miatt.

tartó nemzetek és ereje megrokkant a hátul marad ellenfeleink municiós készlete mögött, ha tudniillik a háborút csak a munició dönteni el, amiről angolok és oroszok váltig mesének, ám bár annak ellenkezőjéről volt alkalmuk két és fél év alatt eléggé meggyőződniek

„Blinder E fer schadet nur!“ Emberpocékolás hiábavaló, ha a czimboráktól vásárolt vagy kölcsönvett így könnyű szerrel elpazarolt munició helyett a higgadtabb közep-európai nemzetek faradhatlan munkásai zavartalanul saját gyártmányukat hozzák a harczerre.

A kis árva.

Az apját, még a Kárpátokba földellék el egy közös sírba.
„Harminc honvéd“ — az volt ráírva.
Az anyát meg itt temették el a kis falusi temetőbe.
Apja után egy esztendőre.
Édes anyja, szegény, nem tudta, hogy az ura rég eltemetve s nap-nap után várta, epedve.
S mikor érezte a halálát, a kis fiát magához vonta s szeliden, csöndesen ezt mondta:
„Én elmegyek az Istenkéhez, neki mondom el árvaságod s majd hazaküldi jó apádat . . .“
A kis árva kijár azóta az anya sírjához naponta, s szegényke, mindennap elmondja:
„Anyuskám, édes kérje már meg az Istenhét, ott fent az égben, apukát, küldje haza nekem . . .“

Vértésy Gyula.

Rögtönbíráskodásnak van helye még: a fegyelem megsértése, elkövetve a felelősséggel szemben való erőszakos ellenszegülés, vagy személye ellen irányuló tettelegesen bántalmazás által elkövetett függetlenségsértés büntette miatt; továbbá zendülés, lázadás; szökés, más egyének szökésében való bűnrészeség, a gyávaaság büntette, fegyelem- és rendháborítás miatt, ha valaki az ellenséggel való ütközet alatt az előnyomulás, hátrálás, vagy valamely erődített helynek rohammal való bevételé közben, mielőtt erre engedély adatnék, zsákmányolásra indul, ha valaki a megsebesült, vagy betegen fekvő ellenséget kivetkőzteti, vagy bántalmazza, ha valaki a legénység közül csapatját elhagyta, a szolgálati szabályok általában való mellőzése miatt, öncsonkítás büntette miatt, fosztogatás és az abban való bűnrészeség miatt.

A katonai büntető bíráskodás alá rendelt polgári egyének ellen: jogosulatlan toborzás, esküvel fogadott katonai szolgálati kötelesség megszegésére való csábítás, vagy segélynyújtás és a szökevények számára nyújtott segély miatt, végül kémkedés és az állam hadereje ellen irányuló más cselekmények miatt.

A felsorolt büncselekmények elkövetésétől a legnyomatékosabban óv Hess Rudolf altábornagy mindenkit, mivel mindenki, aki a kihirdetés után ilyen elkövet rögtönbíráskodás elé kerül és ha már a törvény a kötélt általi halállal fegyezeti a cselekményt, így ezzel az egyéb büntettekkel pedig agyonlövességgel fogják büntetni.

Sötétek a falvak.

A vidékről jön a panasz: kevés a petróleum. A városi kispolgárok asztalan lecsavarják a petroleum-lángot, hogy kevesebb fogyjon s almodó felhomályba fuladnak a szobák.

A falvakban meg éppen hogy van.

Ha eljön a gyorsjárású őszi este, a kis szobákba, a szalmatetők alá belopja magát a sötét, szétterpét a butorok között és megfojtja a sötét, a beszédet. Hallgat az asszony, hallgat a gyerek, gondolatuk messzire száll Volhniába, vagy Dobordóra, ahová elvitték, elparancsolták az embert. A sötétnek nyelve nő, elkezd beszélni sítteg-sutog bánatos, panaszos hangon, beszél arról, hogy szomorú az élet, a magyar élet. A földet vagy verítékkel, vagy vérrel kellett öntözni, hogy kalászt adjon és szegénynek lenni nagyon-nagyon nehéz . . .

A nagy sötétbe belesir egy gyerek, mint akit rossz álmok bántanak. A vaksötét ablak előtt elsir az őszi szél, mint amikor az eb riadtan szikolni kezd.

Es az emberek hallgatnak tovább fekete éjszakában, amely olyan korán jelenik meg a szalmatetők fölött. Az egész faluban minden sötét, és a jegyzőnél pislog valami szomorú láng és a tanítókisasszonyok olvannak egy bágyadt fagygyertya mellett.

Olvassnak egy szebb világról szóló történetet, lelkük megtelik sóvárgással minden iránt, ami fény, ami város, ami élet . . .

Es körülöttük nagy álmot alszik az éjszaka s nehéz álmok lidércnyomása borul az alvó emberekre . . .

A legjobb töltőtollszáraz kaphatók a Kirchner-féle papírkereskedésben.

NAPIHIREK

Plébánosi belktatás. Glattfeld.r Gyula dr. megyéspüspök kedden iktatta be Fuchs Emil volt verseczi segédlelkész a bogarosi plébánia-javadalomba.

A király egy apának Gyuláról jelentik. A király Csermák János gyulai kertésznek, akinek hét fia küzd a harcúterén, pénztárából 500 koronát és nevének kezdőbetűivel ellátott ezüst órát küldött. Az ajándékot a polgármester ünnepiesen adta át a kitüntetett apának.

Az utazási igazolványok. A határszéli rendőrkapitányság a következőket ajánlja az utazó közönség figyelmébe: A belügyminiszter 22.440—1916. eln. számú rendeletével Szolnokdobboka, Kolozs, Marostorda, Csik, Háromszék, Brassó, Fogaras, Nagyküküllő, Alsófehér, Tordaanyos, Szeben, Hunyad és Krassó-zörény-vármegyéket a belső hadművelési területbe osztotta be. Ez a rendelkezés 1916 szeptember 19-én lép életbe. Az ezen vármegyékbe való utazáshoz nemcsak az arcképes igazolványnak a főszolgabíroság, illetve rendőrkapitányság Verseczen pedig a határszéli rendőrkapitányság által való láttamozása szükséges, hanem külön katonai engedély is. Mivel pedig a már közigazgatási hatóságok által láttamozott utazási igazolványt mindenkinek az illetékes katonai parancsnoksághoz kell küldeni jelenleg 170. számú tabori posta alatt működik, kívánatos hogy az utazási igazolványokat a közönség már most váltsa, hogy módjában álljon a katonai láttamozás iránt is kellő időben intézkedni. A vasuton ellenőrzést gyakorló csendőrség és a határszéli rendőrkapitányság közgei szigorú utasítást kaptak arra nézve, hogy a nem megfelelő igazolvánnyal rendelkező utasokat azonnal leszállítsák.

A burgonya makszimális ára. A hivatalos lap közli a kormány rendeletét a burgonyaért követelhető legmagasabb ár megállapításáról. Eszerint a burgonyaért követelhető legmagasabb ár métermázsánként a következő: Az étkerési burgonyaké (rozsa, hópehely stb.) november 15-ig 14 korona, november 16-ától december 31-ig 12 korona, 1917 január 1-jétől február 28-ig 15 korona, március 1-től kezdve 16 korona. Minden más burgonyaé november 15-ig 12 kor, november 16-tól december 31-ig 10 kor, január 1-től 13 korona. A rendelet alapján létesítendő Országos Burgonya Közvetítő Irodának eladás végett október 13-ig bejelentett és az iroda közvetítésével eladott burgonyaért métermázsánként még két korona ártöbblet számítható. Az Országos Burgonya Közvetítő Irodát a földművelésügyi miniszter alakítja meg. Az iroda ügyrendjét is ő hagyja jóvá. Az iroda feladata, hogy a bejelentett burgonya készletek eladását közvetítse, ezáltal a készleteknek egyenletes megoszlását és a közlelmzés szükségleteinek fedezését biztosítsa. A közvetítő iroda költségeinek fedezésére két korona jutalékot számíthat fel minden közvetítésével eladott burgonya métermázsája után. A katonaság részére közvetített burgonya métermázsájánként 75 fillér jutalékot. A földművelésügyi miniszter elrendelheti a burgonyakészleteknek a közvetítő iroda által való rekvirálását is. A rendelet életbe lépett.

Uj behívások. Bécből jelentik: Illetékes helyről közlik, hogy legközelebb bevonulási hirdetmény jelenik meg, amely szerint a legutóbb besorozott 1871—1886-ban született népfelkelőket október hó másodikára, az 1892—1895-ban születetteket pedig október hó tizedikére behívják.

Uj királyi tanácsosok. A hivatalos lap mai száma közli hogy a király többek között Koleszár János temesrékai rom. kath. főesperes-plébánosnak, Schopf Kálmán kraszószerényvármegyei árvászéki elnöknek, Bähr Rezső dr.-nak, az oraviczai takarékpénztár aligazgatójának, Lezil Jakab, a Temesvár-városi takarékpénztár vezérigazgatójának, Szandhaz Ferencz dettai járási főszolgabírónak, a dettai ipar és gazdasági hitelszövetkezet elnökének, Szamorai Jánosnak a Temesvári Első Takarékpénztár ügyvezető igazgatójának, Brunner Jakab m-rezfyfalvai rom. kath. plébánosnak a királyi tanácsos-címeket adományozta a hadi kölcsönök kibocsátása körül szerzet érdemeik jutalmául.

A vas kettifilléresek. A vaskettifilléresek ügyében Grün János pénzügyminiszeri tanácsos a következőket közölte: A vaskettifilléresek kibocsátása ügyében a tárgyalások még folynak ugyan, de már annyira előhaladtak, hogy az új-pénz egy, de legkésőbb másfél hónap múlva megjelenhetik a forgalomba. A célunk az hogy a nagy aporéozhiányon segítsünk s egyúttal a régi bronz érmekben lévő réz is hasznosítsuk, ehhez azonban elsősorban a közönség támogatására van szükségünk. A vashusztifilléresek kibocsátásánál ugyanis azt a szomorú tapasztalatot tettük hogy a publikum a régi nikkelpénzdarabokat elrejté és nem szolgáltatja be pedig a hadvezetésnek szüksége volna a nikkelre. A vashusztifilléresek nagy tömegben fekszenek az állampénztárban de a becseselés lassan folyik. Remélem hogy az új vaskettifilléresek helyett a közönség nagyobb tömegben fogja a régi érmeket beszolgáltatni.

Egy panczélonatunk bravurja. Kolozsvárról jelentik: Amikor Brassot kilírtették, a pályaudvaron több kocsi petroleum és benzinnel maradt. Mivel ezeknek megmentése fontos érdek volt, egy panczélonatot küldöttek a román csapatok által már megszállt városba. A panczélonat fényesen oldotta meg feladatát befutott a brasoi pályaudvarra, melynek épületeit már folrobantották s nemcsak a petroleumos és benzines kocsikat hozta magával, hanem még egy sereg menekült is felvett. Megöröklésre méltó egy államvasuti lokomotívvezető hőstette is aki egy üres mozdonyal behajtott Zernestéről Braszoba, ahonnan a román megszállás első óráiban a lakosság szavait hozta ki a városokból.

Mindent a hadseregnek. A m. kir. honvédelmi minisztérium Hadsegélyző Hivatala kéri az áldozatkész magyar tarsadalmat, hogy a számára használatatlan vagy nélkülözhető harisnyát, vagy esetleg gyapjút és vászont rongyokat minél nagyobb mennyiségben küldjön be Átvételi Különítményhez (IV. Váci-utca 38. sz.) a harctéren való felhasználás végett. A „Szereteadomány” jelzésű csomagok ingyen szállíthatnak.

Önkéntes belépés a hadseregbe. A „Budapesti Tudósító” a honvédelmi miniszter felhívását közli, mely szerint az 1899-es korosztályuk, a tizenhatévesek és a katonaköteles koron túllevők a hadseregbe önként beléphetnek. A belépés módzatait megkönnyítik. A hadköteles koron aluliaknak szülői beleegyezés szükséges, amely lehet írásbeli, szóbeli vagy utólagos is.

Tizenötezer idegen maradt Romániában. Zürich távirat szerint milánói lapoknak azt jelentik Bukarestből, hogy a központi hatalmak Romániában maradt állampolgárainak száma kerek tizenötezer. Még nem történt döntés, hogy polgári fogdába vetik-e őket.

Bolgárok sorozása. A budapesti bol-

gár főkonzulátus tudomásul adja azoknak, akiket illet, hogy Radoszlavov bolgár miniszterelnök augusztus 20-iki táviratának értelmében a bolgár hadkötelesek 1917-ik évi korosztálya ez évi szeptember 1-től október 1-ig sorozászemle alá kerül. A főkonzulátus felhívja az ebbe a korosztályba tartozó fiatal bolgár honosokat, akik eddig alkalmatlanok voltak, vagy más okokból nem teljesítettek hadiszolgálatot, hogy ebben az időszakban utazzanak Bulgáriába és ott az illetékes sorozóbizottságok előtt jelentkezzenek.

Munkát a menekülteknek. Hivatalok, gyárak, kereskedelmi és ipari vállalatok, nemkülömben magánosok, akik hajlandók volnának menekülteket — ha mindjárt csak átmenetileg is — munkához juttatni, felkérnek, szíveskedjenek a munkaalkalomról a temesvári kereskedelmi és iparkamara vezető titkárárt, Lendvai Jenőt, haladéktalanul, lehetőleg távbeszélő útján (telefonszám 30) értesíteni. A bejelentések vonatkozhatnak férfiakra, valamint nőkre és gyermekekre az alkalmazás minőségének és módjának korlátozása nélkül. A munkát kereső menekültek szintén felhivatnak, hogy nyomonban jelentkezzenek a temesvári kamaránál (Belváros, Hunyadi-utca 2., II. emelet).

Az erdélyi menekültek és a biztosítási díjak. Biztosítási körökből arra figyelmeztetnek bennünket, hogy az erdélyi menekültek biztosításai azon esetben is érvényben levőknek tekintendők, ha a menekülésük utáni időben esedékes díjakat ezen okból kifolyólag nem fizetik pontosan.

Az oláh katonák vérfürdője. Grosz Adolf, a Groedl-czég egyik erdélyi faterépeinek erdőmestere, most érkezett Budapestre s rémes dolgokat mondott el az oláhok kegyetlenségéről. Egy Kádár nevű népfelkelő esendőr, aki a határmenti Musán állomásozott, értesítette őt, hogy mikor a hadüzenet estéjén az oláhok Musára betörttek mindazokat a esendőröket, kiket a musai esendőrlaktanyában találtak, legyilkolták. Pár percz múlva a telepről rémes sikoltások hallatszottak. Az oláhok megtámadták a esendőrlaktanya közelében lévő házakat és azokban huszonhárom nőt, kik a Groedl-czég szolgálatában állottak, agyonlőttek. Egynek sem sikerült megmenekülnie.

Elítelt árdragító hentes. Podosepka Vineze Temesvári hentesmester a főkapitány kétszeresen is elítélte árdragítás miatt, amiért a szirt és husneműt maximális árnál drágábban adta el. Elő izben háromszáz korona pénzbüntetésre, utóbb pedig nyolcz napi elzárásra és száz korona bírságra ítélte a főkapitány az árdragító henteset. A városi tanács foglalkozott Podosepka felebbezésével és a főkapitány mindkét marasztaló ítéletét helybenhagyta.

A városi könyvtár ezentúl mindennap nyitva lesz 5 és 7 óra között.

Az Oroszországban lévő hadifoglyok részére a hadifoglyok központi közös tudakozó irodája (Wien I. Brandstätter 9) révén küldött ruhaneműket vagy bármilyen más tartalmú csomagokba nyomtatványokat stb. mellékelni a legszigorubbán tilos. Ezen intézkedés oka az, hogy a hírlapok stb. becsesmpészése az orosz kormányt valóságilag az ott szülődő foglyokkal szemben való legsúlyosabb megtorló intézkedésekre és büntetésekre használja fel ügyeül. Tehát az illető fogoly érdekében mindenki tartozkodjék ettől a megmenegedett csempészettől.

Mindent a hadseregnek! A m. kir. honvédelmi minisztérium Hadsegélyző Hivatala a hadsereg részére szükséges olajok pótlására az olajtartalmu magvakat begyűjti. Kéri a nagyközönséget, hogy az olajtartalmu magvakat, a barack-, napraforgótök és szilvamágvakat szeretetadományképpen minél nagyobb mennyiségben beküldeni szíveskedjék - Különösen nagy súlyt helyez a Hivatal a lekvár és pálinkafőzésnél visszamaradt szilvamagvakra. Egy kis áldozatkésztséggel ezeket erő nyersanyag megteremtésében segítkeznek az a ki e rendes körülmények között veszendőbe menő értékeket összegyűjti és a Hadsegélyző Hivatalnak Budapest V. Akadémia utca 17. sz. beküldi. A csomagokat bármely postahivatal vagy vasúti állomás ingyen továbbítja, ha azokat kívül „Gyógy-növény” jelzéssel látjuk el.

Szörmésmellények szállítása. A temesvári kereskedelmi és iparkamara közli az érdekeltekkel, hogy a m. kir. honvéd központi ruhatár 70.000 drb. szörmésmellény szállítására árlejtést hirdet. Ebből a mennyiségből 30.000 drb. szeptember hó végéig, 20.000 drb. pedig októberben és novemberben szállítandó. Az ajánlatok folyó hó 28.-ig terjesztendők be a központi ruhatárhoz, ahol a szállítandó mellények szabása, leírása és mintája is megtekinthető.

14494—1916. sz.

Hirdetmény.

Ezennel közhírré tétetik, hogy minden Verseczen tartozkodó menekült férfi köteles katonai igazolványával a városi katonai ügyosztálynál azonnal jelentkezni.

Verseczen. 1916 évi szept. hó 11-én.

Dr. Rezucha kir. tan. polgármester.

14563—1916. sz.

Hirdetmény.

Az 1886 évi XXI. t.-c. 7. illetve 8. §-a alapján ezennel közhírré tétetik, hogy a város törvényhatósági bizottságának a 156227—1916 BM, számú rendelettel városunknak az első 3 millióból 1916. évre már kiutalt 33.000 kor., rendőri állássegély felhasználása tárgyában f. é. augusztus hó 31-én 126-kvi 13318—1916. ikt. sz. a hozott közgyűlési határozata, folyó évi szeptember hó 13-tól számítandó 15 nap alatt a városi főjegyző iródájában a hivatalos órák alatt közzemlére ki lesz téve azzal, hogy bárkinek jogában áll ezen közgyűlési határozat ellen a fenti törvényes határidőben felebbezéssel éni a Nagym. m. kir. belügyminisztériumhoz.

Versecz, 1916. évi szept. hó 11-én.

Dr. Rezucha, kir. tan., polgármester.

14553—1916. sz.

Hirdetmény.

Tekintettel arra, hogy Versecz thj. város területén a cséplési munkálatok befejezést nyertek, a m. kir. Minisztériumnak a termelők buza, rozs, kétszeres, árpa és zab feleslegének közszükségleti célokra igénybeviteléről szóló 2978-1916. M. E. számú rendelete 1 §-a alapján a termelők buza, rozs, kétszeres, árpa és zab feleslegének közszükségleti célokra való igénybevitelét (requirálását) ezennel elrendeljük.

A rendelet 2 § a alapján felhívjuk tehát Versecz thj. város termelő közönséget, hogy a birtokukban, avagy őrizetükben levő összes terménykészletüket pontosan mérjék fel és a hatóság kiküldöttjének tarják fel, a készleteknek a saját házi és gazdasági szükségletét meghaladó felesleget pedig, mely felesleget a kiküldött hatósági felhívására a Hadi-Termény Részvénytársaságnak készpénzfizetés ellenében azonnal szolgáltatassák be.

Az igénybevett készletekért az ill. fő terményre nézve az átvétel idejében érvényben levő hatóságilag megállapított legmagasabb ár fog tarté. ill. fizettni.

A közszükségleti célokra igénybevett felesleggel a termelő nem rendelkezhetik, azt fel nem használhatja, fel nem örökléheti, fel nem etetheti, fel nem dolgozhatja, el nem idegenítheti, sem azon másnak jogot nem engedhet.

A rendelet 11-a alapján az 1750—916. M. E. számú rendeleten alapuló vásárlási jogosultság és az annak igazolására a 2137—916. M. E. sz. rendelet szerint kiállított vásárlási igazolványok mai naptól hatályukat veszítik.

Erről Versecz thj. város termelő közönsége kiérte íttetik azzal, hogy a requirálás, illetve az igénybe vett készletek leszállításának befejezése után a hatóság előtt fel nem tart, elrejtett és eltitkolt készleteket a pénzügyorség nyomozni fogja és mindaz, a ki birtokában levő terménykészleteit fel nem tárta vagy a requirált készleteket szabályszerűen be nem szolgáltatva, kihágást követ el és 6 (hat) hónapig tejedhető elzár

rással és 2000 (kettőezer) koro a pénzbüntetéssel sújtható azonkívül azon készlet, amelyre nézve termelő a kihágást elkövette, el fog koboztatni.

Versecezen 1916. évi szeptember hó 11 én tartott üléséből.

Dr. Rezucha kir. tan., polgármester.

13979—1916. sz.

Hirdetmény.

Ezennel közhírré tétetik, hogy Versecz város háztartási alappénztárának és az ugyanott hezelt többi városi alapok és alapítványoknak 1915. évről szóló és Versecz város törvényhatósági bizottságának folyó évi augusztus 31-én tartott közgyűlésében tárgyalat zárásánadása vonatkozó közgyűlési határozattal együtt f. é. szeptember hó 15. től kezdve 15 nap alatt, vagyis f. é. szeptember hó 30-áig bezárólag a városi számvévisésnél a szokott hivatalos órák alatt közbetekintés végett kitétetik, jogában állván az 1886. évi XXI. t. c. 8 § á értelmében minden adózónak a fent érintett idő alatt, az idézett közgyűlési határozat elleni felbbszését a városi tanácsnál írásban beadni.

Versecz, 1916. évi szeptember hó 11-én.

Dr. Rezucha, kir. tan., polgármester.

13949—1916. sz.

Hirdetmény.

A hadifogoly szökések meggátlása tárgyában.

A hadifoglyokkal dolgoztató munkaadók kötelességévé teszem, hogy a hadifoglyok őrizet nélküli mozgását, esavargását a község belterületén kívül ne engedjék meg. A hadifoglyok területen kívül, a munkahelyekre és onnan vissza, mindig kellő őrizet mellett kísértessenek.

A közönséget felkérem, hogy amennyiben hadifoglyot egyedül menni lát a község belterületen kívül, arról a legközelebbi közbiztonsági közeget (csendőrség, határrendőrség, községi erdőőr, mezőőr stb.) az illető elfogása céljából haladéktalanul értesítse.

Aki a hadifoglyok szökését szándékosan elősegíti a Bk (1878: V. t. c.) 447. § ába, esetleg a katonai, Btk. 327. §-ába, vagy pedig a hadviselés érdekei ellen elkövetett bűncselekmények, különösen a hadiszállítások körül elkövetett visszaélés megtorlásáról szóló 1915: XIX. t. c. I. § ába utkozó bűncselekményt követ el.

Aki, valamely hadifogoly elfogását lehetővé teszi, vagy erre nézve olyan utbaigazítással szolgál, mely az elfogásra vezet, minden egyes hadifogoly után a es. és kir. hadügyminisztérium részéről 20—50 korona jutalomban részesül.

Dr. Rezucha, kir. tan., polgármester.

Özv. Kirchner-féle műintézet

(Cégtulajdonos: **Kirchner Ernő**)

ajánlja magát minden e szakmába vágó munkák

elkészítésére.